

'Het geeft niet als u het niet snapt'

Mike Peek
AMSTERDAM

Acteur Hans Dagelet en altviolist Esther Apituley – getrouwd in het echte leven – wilden eens flink buiten de lijntjes kleuren. Dat werd *Kabarett Dapitulet*, anarchistisch muziektheater met teksten van de Russische schrijver Daniil Charms. Maandag is de première in De Kleine Komedie.

Apituley overweegt een korte handleiding voor bezoekers in de foyer te leggen. "Ik zou schrijven: laat u gaan. Het is een vreemde voorstelling. Er is geen lijn, geen verhaal, geen begin en geen einde. Pianist Christiaan Kuyvenhoven en ik maken prachtige mu-

ziek, Hans praat en speelt. Het geeft niet als u het niet snapt, want wij snappen het zelf ook niet."

Krankzinnige kunstjes

Kabarett Dapitulet ontstaat in de eigen woning van het stel. De voorstelling laat zich volgens Dagelet nog het best vergelijken met Cabaret Voltaire. "Daar is het cabaret zoals we dat nu kennen uit voortgekomen. Mensen deden krankzinnige kunstjes als een soort anarchistische daad. Dat was het begin van het dadaïsme en Daniil Charms is daar een verlengstuk van. Een heel aparte kerel die in de tijd van Stalin literatuur afleverde die not done was. Er zat geen rechtstreekse kritiek in, maar wat hij schreef, stond niet in het teken van

het communisme en was dus per definitie verdacht. Ik acteer zijn teksten, die bol staan van volslagen willekeur en machtsmisbruik. Iedereen wantrouwt elkaar. In die zin is het absoluut een weerspiegeling van de tijd waarin hij leefde."

Apituley is al jaren bezig om de klassieke muziek uit het deftige hokje te halen. "Veel mensen houden wel van klassiek, maar niet van de plechtige sfeer in het Concertgebouw. Ik vind het een uitdaging om Kreisler, Chopin en Sjostakovitsj in een heel andere setting te spelen. Mensen die vaak naar klassieke concerten gaan, weten wat ze kunnen verwachten. In het theater staan mensen meer open. Laten ze zich meer verwonderen."

Charms past wonderwel goed bij

haar missie. "Avant-garde bestaat niet in de klassieke wereld. Als ik een mooie passage van Schubert speel, waarom zou ik dat niet kunnen herhalen? Die vrijheid heb ik in een voorstelling als deze. Ik kan de heiligheid eruit halen. Dat geldt ook voor Hans. Hij staat bekend als een literair acteur, maar Charms trekt je alle kanten op. Hij speelt niet één man, maar laat honderden gezichten zien. Je kunt je niet met hem identificeren."

Politieman

Dagelet: "Ik heb stiekem wel een personage gecreëerd, een man die politieagent is geworden om nog iets van orde te houden in het leven, maar dat lukt natuurlijk niet altijd. Veel teksten zijn volledig van de pot

→ **Esther Apituley: 'Pianist Christiaan Kuyvenhoven en ik maken prachtige muziek, Hans praat en speelt.'**

gerukt. Die komen binnen zonder dat je erover na kunt denken."

Apituley en Dagelet werkten vaker samen. Ze kennen elkaar natuurlijk goed, maar toch gaat het maakproces niet altijd van een leien dakje. Dagelet: "Ik ben heel eigenwijs en wacht mijn beurt niet af. We hebben ooit een voorstelling gemaakt op de Parade en toen heb ik me mis-

dragen met de hele familie erbij."

Apituley: "Voor we begonnen heb ik hem dus wel even op het matje geroepen. Als we het echt ergens over oneens zijn, laten we het rusten tot na de repetities. We moeten bij *Kabarett Dapitulet* geconcentreerd werken, want we hebben geen try-outs. Die druk is lekker, maar er is ook wel een beetje spanning en angst natuurlijk."

Dagelet: "Maar die angst past ook wel weer goed bij Charms. Bijna alles wat hij schreef had met angst te maken. Angst voor de ander, angst voor de angst, angst voor de dood. Hij heeft een heel geestig stuk over de dood. Iedereen denkt dat de doden rust hebben gevonden, schrijft hij, maar dat is volgens Charms helemaal niet waar. Waarom staat er een bewaker bij het lijkenhuis? Om te voorkomen dat de doden ontsnappen! Angst speelt een grote rol in ieder mensenleven. Dus dat wij een beetje nerveus zijn, is helemaal niet erg."

Hans Dagelet: 'Ik ben heel eigenwijs en wacht mijn beurt niet af'

Het Parool
19 oktober 2019